

Питање наравно нити може да изнуди некакав генерални одговор, нити овде треба бројати гласове – питање може евенутално да уместо одговора понуди неколико слика, а те слике да значе понекоме кога занима. На питању Косова више нико неће победити на изборима у Србији, то нам је јасно. Јасно је и онима који су остали тамо – далеко од наших очију.

Емисија „Слободно српски“

Како све чешће практикујем препричавање емисија – злоупотребићу ту ствар и поменућу једну емисију с Косова, из Чаглавице, која се зове Слободно српски (www.slobodnosrpski). И та емисија заиста има једну слободу, највише због тога што се гледа далеко од српске престонице. Једино незаинтересованост престонице, хоћу да кажем, може човеку дати извесну слободу.

О емисији ћу рећи само следеће: њен аутор је новинар Будимир Ничић, студио у којем се све дешава је једна невелика просторија, он нема никакво обезбеђење, свако од незадовољних може да га нађе, посвећен је, често сам финансира то што ради, храбрији је од већине београдских новинара који су заштићени, али највише својом личном незаинтересованошћу за оно чиме се баве. Они не ризикују, не занима их, гледају да одраде ствар и никоме се не замере (а и то је сасвим разумљиво, с обзиром на то колико су за свој посао заинтересовани политичари о којима би требало да пишу, а добијају неупоредиво већи новац - и зашто онда и новинар не би био лепо незаинтересован?)

О емисији ћу рећи само следеће: њен аутор је новинар Будимир Ничић, студио у којем се све дешава је једна невелика просторија, он нема никакво обезбеђење, свако од незадовољних може да га нађе, посвећен је, често сам финансира то што ради, храбрији је од већине београдских новинара који су заштићени, али највише својом личном незаинтересованошћу за оно чиме се баве.

Елем, не пропуштам емисију Слободно српски из два разлога: занима ме Косово и то јесте једина аутнџична српска емисија с Косова. Кад кажем аутнџична, кажем да се ни остаци остатака РТС-а не мешају у овај посао, не меша се ни косовска телевизија из Приштине, нема уређивачке политике која бира подобне госте и налаже аутору како ће са којим гостом разговарати. Поновићу, срећа ове мале продукције јесте у једној слободи која је више наметнута него одлучена; када никога не занимате – најслободнији сте на свету, али то није слобода којој тежите.

Шта кажу анкетирани „узорци“ Срба с југа Косова

Аутор се у свакој емисији, која може да се гледа на интернету, бави по једним гостом. Осим тога што су међу гостима често људи које не можемо да чујемо у Србији, мени се допада и то што се аутор у свакој емисији користи анкетама. Прилози са анкетираним грађанима српске или албанске националности, шта год да је тема, показују неке детаље. Ћаво је у детаљу, неко је рекао а ја му верујем. И ево шта видим гледајући их: Срби су незаинтересовани за политику. Не делују ни забринуто ни мирно – и то је стање које ми је јако познато са југа Косова, мада га је и на северу превише за опис и разумевање током читања једног текста или писања једне приче. Тај свет није смирен јер је под сталним притиском, увек у неизвесности. Тај свет није ни посебно забринут, јер је оуглао на много горе ствари, од живота без струје преко ризика при изласку из куће, па до погибија свуда око себе, расељавања, сукоба, великих, малих, спорадичних – а свако ко мало зна о тим сукобима, зна да не постоји „спорадичност“, постоји само план, договор, разлог.

И смирен и нервозан и усто време, народ без идеје куда ће, докле ће, с ким ће..

Треба гледати, не да се лако описати. На пример, наши људи углавном воле да их се пита нешто за новине или телевизију, за разлику од комшија Албанаца који нерадо говоре, а често то раде зато што им је непријатно и да одбију да кажу неку реч, која је реч случајног пролазника. Када питате Србе с Косова да причају на било коју тему, они углавном, посебно у руралним срединама којих је највише, радо ступају у разговор.

То је лакоћа оних које углавном нико ништа не пита

... који се не брину да ће се, уколико кажу ово или оно, неке мереити. Та срдачност, која је и пословична, сада је већ срдачност онога који је свестан да му ништа нећете донети својим запиткивањем, да му нећете помоћи шта год написали (углавном вас не питају ни за који лист радите) и то је срдачност оних људи који ретко имају прилику да с неким уопште разговарају. Међу собом не причају о политици, под чиме подразумевам све – од статуса Косова до политке у Србији која им је јако далеко. Онда када дође неко „са стране“, тај свет се орасположи и сарађује. Најчешће ће вам причати очекивану причу о томе како их је Србија оставила (што је тачно); како им је већ свеједно како се зове то где живе (што је разумљиво); како неће да се селе с Косова, што је опште расположење међу људима који су до сада издржали, посебно на југу – где већ одавно нема много наде. А ако останете дуже – чућете неволатне приче. Ако их запишете, нико вам неће веровати да су људи заиста тако причали.

Север

На северу, где увек има неке чудне и тешке наде, и где су људи до недавно причали о томе како се север одваја од остатка Косова и припаја Србији, помињу се спаковани кофери. Тамо где се људи надају нечему, лакше и губе живце, теже подносе притисак, на пример више пуше, више пију, чешћи су конзументи таблета за смирење и много већи притисак је на њима него што је то на њиховој браћи с југа. Такође, на северу се људи више устежу да причају о својим политичарима, локалним моћницима, легитимно је и дозвољено само о томе како је Србија издајничка. И у праву су, издала их је сто пута. Све стаје у једну реченицу, а она гласи: Србија никада неће признати Косово. Неће, не мора. Већ је.

Прилози са анкетираним грађанима српске или албанске националности, шта год да је тема, показују неке детаље. Ћаво је у детаљу, неко је рекао а ја му верујем. И ево шта видим гледајући их: Срби су незаинтересовани за политику. Не делују ни забринуто ни мирно – и то је стање које ми је јако познато са југа Косова, мада га је и на северу превише за опис и разумевање током читања једног текста или писања једне приче. Тај свет није смирен јер је под сталним притиском, увек у неизвесности.

О Мартијевом извештају ћуте и Срби и Албанци а посебно Београд

Необично је ћутање државе на Мартијев извештај, и онда ћутање Срба са Косова не

треба да чуди. Албанци сложено априорно не верују да је извештај тачан, са њима се слаже још једино Соња Бисерко, они то раде јер се плаше да изађу из те своје завере ћутања, јер њих то може да кошта главе, за Соњу не знам – тек Албанци и она говоре на сав глас да је извештај нетачан, да је без доказа и тако даље. Ћуте и Албанци који су пре извештаја причали о злочиначкој влади Тачија и његове банде, о томе како никад неће бити нормално друштво. Сад ћуте. Ћуте и Срби. Не надају се да ће им извештај променити живот, не занима их, разумем их на крају – то је само узнемиравање некога кога се оставило да умире полако, да изумире као народ, и он више и не жали за собом, помирен је. Онда један овакав извештај може да му, свесном да је ионако остављен од света а не само од своје мајке – државе, нарушава самртни мир и преиспитивања која су већ пресељена на неки други, неземаљски план.

Мимикрија којом се служи преживљавање и прави се мртво

У том свом преживљавању, Срби су, посебно на југу Косова, одлучили да не буду живи за свет. То је опет о оној слободи која се стиче када више нико није за вас заинтересован, никоме нисте проблем и преслаби сте па не сметате. И ако постоји некакво колективно мишљење, а не постоји тамо где нема јавног мњења, онда је то мишљење које за заједнички именитељ има одлуку да се не мисли. На питање да ли Срби треба после Мартијевог извештаја да учествују у косовским институцијама – млади људи, супротно досадашњим искуствима, говоре да никако не треба, док старији говоре да треба и да је све свеједно. А то све, опет, није мишљење ни промишљање, то је осећање. Један човек у тој анкети говори како је Тачи супер, како им је дао више од Србије, како им је направио путеве и дао послове и станове. Док прича виче и смеје се, а ја више не могу да одредим да ли је то иронија или је то искрено, да ли се он подсмева Тачију или Србији или свима заједно, па и новинару који га пита нешто. Не можете да процените. Морате бити ту, па га лично питати. Шта хоћу да кажем? Ми смо толико далеко од Косова, иако се правимо заинтересовани за извештаје, толико немамо појма где је тај наш народ – ми немамо представу ни шта се тамо дешава, ни шта се мисли, ни шта се осећа.

Ни на српском ни на албанском Косову заиста не постоји јавност

На Косову не постоји јавност. Србија се, из својих разлога, није потрудила да на Косову има своје новине, новинаре, телевизију која се заиста бави целим Косовом а не само севером. Последица тога је непостојање јавне мисли. Непостојање некаквог дијалога међу Србима. Непостојање информација техничког типа – где и када нема/ има струје/воде, ко је умро, да ли је нешто изграђено и тако даље. Вести се међу Србима

шире од човека до човека, путујући тако оне неретко добијају облик надреалног или макар сасвим измењеног од онога шта је заиста било.

Албанци, такође, не негују јавност. Опет из својих разлога. Што мање људи говоре, што мање знају шта се где дешава – лакше је. Мрак је на Косову, и то зна ко је осетио тај мрак. Када су били избори, у том дану, када су Тачијеви Срби давали паре сиротињи да гласа за њих, када су тукли људе, када се дешавало оно што се дешава у вероватно свакој ратом уништеној забити на планети, паника је оних Срба који нису били Тачијеви у том дану била садржана у реченици, у јављању да „пада мрак“. Падало је вече. А то на том месту значи и дословни и онај страшнији од дословног, мрки мрак.

Не зна се ни ко је умро, ни да л' се родио

Тамо се до Бога ионако ништа знати не може. На пример, од 100 умрлих Албанаца упише се само 40 у књиге. Осталих 60 остане формално живо, под условом да је уопште формално и рођено, тј да је уписано у било какве књиге по рођењу. Не зна се ни колико људи има на том месту, и са изузетком Срба који покушавају да задрже обичај пописивања, а није утврђено колико су у томе успели, не зна ни које су националности. Остаци остатака српске државе рапидно нестају и оком је видљив тај нестанак из недеље у недељу, и нема их више данас. С тим остацима државе нестала је и свака наша, осим митске и појмовне, представа о Косову.

И ако постоји некакво колективно мишљење, а не постоји тамо где нема јавног мњења, онда је то мишљење које за заједнички именитељ има одлуку да се не мисли. На питање да ли Срби треба после Мартијевог извештаја да учествују у косовским институцијама – млади људи, супротно досадашњим искуствима, говоре да никако не треба, док старији говоре да треба и да је све свеједно. А то све, опет, није мишљење ни промишљање, то је осећање.

Заташкване, завера ћутаня и порука државе Србије да прихвата овакву игру

Срби са Косова и Метохије више немају мишљење јер осећају, боље него Срби ван Косова, да ми, грађани Србије где год она била, немамо државу. Ако данас гласају за

Шта мисле Срби на Косову о Мартијевом извештају, изборима, Тачију и Београду

Пише: Ана Радмиловић

четвртак, 03 фебруар 2011 08:06

Тачијеве Србе (тј неке либерале) а сутра вам кажу да Срби никада не треба да учествују у косовском систему – не лажу вас. Шта год да се деси после тог извештаја (а бојим се да се ради само о пуштању криминалаца низ воду), шта год да Срби ураде, да неки од њих чак покушају да са својим „колегама“ из УЧК заташкају ствари, као што је наша држава била „колегијална“ па није послала хашком суду никаква битна документа о затвреницима Харадинају и Лимају, а има их јер се њима суди за период до 1999, дакле за време када је Косово било пуно српских „службеника“ - шта год да се, дакле, деси, не треба да нас чуди. Обичан човек је уморан и боји се, сведочити је опасно, показати да знаш нешто је опасно, све је то превелик захтев за људе који нису добили ништа, а стално им је обећавано и превише. Све је то премала грешка, шта год Срби доле ураде и за кога год да гласају и за колико год ситних евра, наспрам оне грешке када изађе председник Републике Србије и каже да нико није крив док се то не докаже, чиме мисли на Хашима Тачија и нада се, ваљда, некаквим преговорима, у овом тренутку, када они који су Тачија инсталирали гледају како да га онемогуће у формирању нове владе и да га се некако реше. Изјава председника тадића је порука наше државе. Она се своди на једну реченицу, која гласи отприлике овако: „Ма не занима нас бре“.